

*Srečnejši je ta, ki daje, nego uni, ki jemlje.
Sraga nedolžnosti se ne posuši, v nebesa spuhti.
Ponižnost je Bogú in ljudém ljuba.
Potrpljenje želesne duri prebije.
Snaga je Bogú draga.
Mera in vaga v nebesa pomaga.
Rahla beseda zlobnosti utolaži.
Kdor tebe s kamenom, njega ti s kruhom.
Ljubezen je zakon nebes, črt zakon pekla.
Za pridnega za vsakim grmom kos kruha, pod vsakem kamenom krajcar.
Desetkrat obrni besedo na jeziku, predno jo izrečeš.
Kar ni mogoče prenarediti, to je najbolje pozabiti.
Modri glavi eno okó dosti.
Višemu prijenjaj, nižemu prizanesi.*

Na napačnosti, zmote in strasti človekove mahajo mnogi pregovori, na priliko:

Však na svoj mlin vodo navrača.

*Strasti so verige, ktere imajo sebičnost za prvi klep.
Varuj se maček, ktere spredej ližejo, zadej pa praskajo.*

Grbec tujo grbo vidi, svoje pa ne.

Letal visoko, padel globoko.

En krivičen vinar deset pravičnih sné.

Hči skopuhova je dostikrat žena požeruhova.

Pitni bratje v mladosti, siromaštva svatje v starosti.

Anahars je rekel, da trta trojni sad obrodí; pjanost, poželjivost, kès.

Lenuh sam sebi čas krađe.

Pametni se pri ognji ogreje, nespametni opeče.

V navadnem življenji se skazujejo prilike in pregovori kratkočasni in podučni. Včasih so pač nekoliko predrzni, mnogokrat celo zarobljeni, ker nikomur ne prizanesó.

Postave so kakor pajčevina: muhe držé, čmrlje izpusté.

Enega listek skrije, drugega dob ne zakrije.

Iz vsega se lahko razvidi, da so pregovori in prilike za mnogo rabo in zeló koristni. Podučujejo nas namreč, kako da se imamo vesti v življenji. Ne učé nas sicer temeljito in sestavno kakor kake bukve; prigovarjajo nam pa večidel umevno in izvrstno kakor mnogoskušen, zvest prijatel, kteri brez ovinkov koj pravo zadene in nam marsikaj pojasni, o čemur nam učeni in njih bukve nič ne vejo povedati.

Pa tudi z ozirom na zgodovino so pregovori zeló mikavni, včasi zeló potrebni v pravo spoznavanje značaja, šeg in izobraževanja narodov; kajti hranijo nam marsikak kal iz starodavnega življenja ljudi.

Sploh pa so prilike koristne, ker nam vadijo pamet in bistrijo um; nesrečnemu so, razun sv. pisma in božje besede, često najboljša tolažba, kajti poštene so skozi in skozi, in prijazne tudi prostemu možu.

Ko je Sančo Pansa — oni meh poln pregovorov — v 43. poglavji ravno vnovič iztresel cel bokal tacih rekov, raztogoti se celo Don Kišot ter zavpije: „Da bi te, prekleti Sančo! naj bi te s tvojimi prilikami vred vzeló šestdeset hudičev. Celo uro je že razkopavaš, ter me z vsako v srce pičiš; še na vislice te bodo spravile te vražje prilike“ „Za božji čas! — odgovarja Sančo — kaj pa vam je, gospod, da ste zarad te malenkosti tako razkačeni; koga pa kaj skrbí, če svoje blago zapravljam: saj nimam drugačega, niti zemljischa niti gnojišča, le priliko za priliko“.

Kdor prav veliko prilik zná, temu so skoraj to, kar je bogatinu velika zbirká bukev; veseli pa pametni pajdaši so mu na življenja potih, prijatelji, kteri mu zvesti ostanejo v sreči in nesreči, in ga nikdar ne zapusté, ne v šali ne v resnobi.

Se vé, da ni ravno vselej lahko, rabiti pregovore v besedi in pismu, duhovito in vspešno, o pravem času

in na pravem mestu; treba je, kakor Herder pravi, dobro razumeti njih duh in se prav zavesti njih lepote, po obsežku in po obliki.

Kedar prilika nepremišljena kakor iz jasnega v govor telebi, nikdar ni na pravem mestu. Abotna raba pregovorov, iz brezumne navade, je že marsikteremu veliko pokazila. Prioveduje se, na pr., da kardinala Toska, sredi 16. stoletja, niso izvolili za papeža le zarad tega ne, ker je vedno na jeziku imel nektere lombarske prilike, ktere so se ljudem grde zdele.

Veliko bi se dalo o tem še govoriti; tisuč in tisuč pregovorov in prilik imamo, marsikaj mičnega bi se lahko priložilo, posebno mikavno bi bilo, primeriti slovenske prilike z jednoznačnimi drugih slovanskih narodov. Poskusite rojaci!

Slovansko slovstvo.

* Povest „Žalost in veselje“, ktero bode družba sv. Mohora letos izdala, bode obsegala 14 tiskanih pôl, 9 pôl je že natisnjeni. Ravnokar je romal v tiskarnico rokopis za 5. snopič „Življenja svetnikov“, ki bode kakor prejšnji z mnogimi lepimi podobami okinčan. Tudi podobe za 3. del „živali“, ki bode nas v izvrstni g. Erjavčevi pisavi seznanil s ticami, smo že dobili, in reči moremo, da so prav lične.

„Besed.“

* Bunjevačke i Šokačke Novine. Pod tem naslovom počne še ta mesec, ako ne bode kake zaprake, izhajati v Kalači časnik pod gori imenovanim naslovom, ktemu bode vrednik prečastiti gosp. Ivan Antonović, kološki kanonik; cena mu bode 3 gold. na leto. Bunjevc i Šokci, živeči v Bački, so pravi Hrvati; al dozdaj se nič ni storilo za njihovo narodno izobraženje; dobro došle tedaj „Bunjevačke i Šokačke Novine“.

Mnogovrstne novice.

* Rusija ima več zemlje, kakor vse druge države v Evropi. Ona ima 365 tisoč štirjaških milj. Vsa Evropa ima le 182 tisoč štirjaških milj. Od tega Rusija večino namreč blizo 100 tisoč štirj. milj. Rusija ima še zdaj dovolj neobdelane zemlje, in zato ima veliko prihodnost, ker v njej beračija posestnikov (proletariata) ni mogoča. Rusija še na svoji zemlji s časoma lahko pomnoži svoje stanovnike na 100 milijonov.

* V Moldavi in Valahiji je vlada ukazala, da se morajo vsi židovi (judje) iz teh dežel izseliti. V Avstriji imamo tega blaga toliko, da ne vemo kam ž njim.

* Iz Varaždina piše „Pučki Prijatelj“, da je te dni stopila iz ondašnjega uršulinskega samostana sestra Benedikta, rojena Slovenka, in to s papeževim dovoljenjem. — To je res, kakor „Pučk. Prij.“ piše, redka dogodba.

Našim novoèrcem na pamet.

V nazorih Silvija Pelika čitamo znamenja pravega rodoljuba. Med drugim pravi: „Psovati in grditi vero in pobožnost, in poleg ljubiti domovino, to se nikakor ne sklada. Kdor vero grdí in pobožnost zasmehuje, pa vendar kričí: „jaz sem domoljub!“, temu ne veruj; on ti je hinavec; on ti je najgrji državljan!“

Dopisi.

Iz Gradca. (Grozovita morivka malih otrók, Pauš po imenu) je bila pretekli teden pri tukajšnji deželní sodniji na 16 let obsojena, njen mož pa na 7 let. Ta